ГОМІН УКРАЇНИ

HOMIN UKRAINY–
UKRAINIAN ECHO
L'ECHO UKRAINIEN
Ukrainian language weekly.
Published on Tuesday
(46 times a year) by "Homin Ukrainy" Community newspaper,
9 Plastics Ave., Toronto,
Ontario, Canada M8Z 4B6
Tel. (416) 516-2443
Fax: (416) 516-4033
e-mail: homin@on.aibn.com
www.homin.ca
Agreement number 40012369

Funded by the Government of Canada

Canada

Рік LXXVIII, №41 (4120) | 10 листопада 2026 | November 10, 2026 | Vol. LXXVIII, №41 (4120)

Що означає новий імміграційний план для українців? СТ. 3

«Вони ходили цими вулицями»: історії героїв, які оживають у пам'яті громади СТ. 4

Лекція Сергія Квіта: стратегія стійкості та бачення майбутнього України СТ. 7

Здійснити мрію батьків: як діти українських емігрантів в Канаді боролися за незалежність України СТ. 8

Проект Лесі Марущак «Другий текст»: книжки, що вирушають на фронт СТ. 13

Міністерка закордонних справ Канади Аніта Ананд зустрічається з міністром Європи та закордонних справ Франції під час зустрічі міністрів закордонних справ країн G7.

КАНАДА ЗАПРОВАДИЛА НОВІ САНКЦІЇ ПРОТИ РОСІЇ, НАЦІЛЕНІ НА ЇЇ РАКЕТНУ ПРОМИСЛОВІСТЬ І ФІНАНСОВІ МЕРЕЖІ

Канада оголосила про новий пакет санкцій проти Росії, спрямований на обмеження її можливостей виробляти балістичні ракети, розвивати кібероперації та фінансувати війну проти України.

Міністерка закордонних справ Канади Аніта Ананд 9 листопада 2026 року оголосила про запровадження додаткових санкцій проти Росії під час зустрічі міністрів закордонних справ країн «Групи семи» (G7) у Парижі, Франція.

Нові обмеження, запроваджені відповідно до канадського Закону про спеціальні економічні заходи (Special Economic Measures Act), стосуються 38 юридичних осіб і 24 фізичних осіб, пов'язаних із російським оборонно-промисловим комплексом, розробленням технологій балістичних ракет та кібердіяльністю Росії.

До санкційного списку також увійшли фінансові посередники, зокрема криптовалютні біржі, які, за оцінкою канадського уряду, допомагають підтримувати російську воєнну економіку та обходити міжнародні обмеження.

Як зазначається у повідомленні Міністерства закордонних справ Канади, нові заходи мають на меті обмежити спроможність Росії розвивати військові технології та завдавати ракетних ударів по цивільних об'єктах в Україні. Водночас санкції покликані підвищити економічну ціну продовження російської агресії, зокрема шляхом обмеження доступу до фінансових механізмів, які забезпечують військові операції.

«Канада вживає заходів, щоб підірвати здатність Путіна завдавати ракетних ударів по українських містах. Ми залишаємося непохитними у своїй підтримці України й продовжуватимемо запроваджувати обмеження проти Росії, доки вона не припинить агресію та не поважатиме суверенітет і територіальну цілісність України», – заявила міністерка Аніта Ананд.

Канада продовжує посилювати економічний тиск на Росію, зосереджуючи увагу не лише на її оборонній промисловості, а й на фінансових структурах, які допомагають обходити міжнародні санкції.

Від 2014 року Канада запровадила санкції проти понад 3500 фізичних та юридичних осіб, а також більш ніж 700 суден, причетних до порушень суверенітету й територіальної цілісності України та грубих і систематичних порушень прав людини.

У заяві канадського уряду наголошується, що Оттава й надалі координуватиме санкційну політику із союзниками та міжнародними партнерами, прагнучи обмежити можливості Росії продовжувати війну та сприяти встановленню справедливого й тривалого миру відповідно до принципів Статуту ООН.

За матеріалами Міністерства закордонних справ Канади.

ВІТАННЯ ВІД «ГОМОНУ УКРАЇНИ»

Шановні делеґати та гості

XXX Крайового з'їзду Ліги Українців Канади та XXIV Крайового з'їзду Ліги Українок Канади!

Щиро вітаємо вас від імені редакції «Гомону України» та радіємо нагоді бути разом із вами на цій важливій події!

Ваші з'їзди це не лише можливість оцінити здобутки багаторічної діяльності, а й нагода зустрітися, обмінятися досвідом, поділитися ідеями та спільно визначити напрямки подальшої діяльності. Особливо важливо, що у центрі ваших обговорень - підтримка України в умовах російської війни, подальші гуманітарні ініціативи, зміцнення громадської діяльності, майбутнє організацій та їхня роль у захисті українських інтересів у Канаді й за її межами. Бажаємо вам змістовних дискусій, відвертого діалогу, нових ідей, конструктивних рішень та натхнення для подальшої праці.

Нехай кожна зустріч стане нагодою зміцнити давні зв'язки, започаткувати нову співпрацю та знайти однодумців для спільних справ.

Особливо вітаємо Лігу Українок Канади з 70-річчям від заснування! Це сім десятиліть відданої праці, жіночого лідерства, громадської активності та служіння українській справі. Нехай ця поважна дата стане приводом для гордості за здобутки минулих поколінь і натхненням для нових звершень.

Дякуємо вам за незмінну відданість Україні, українській громаді та збереженню нашої національної ідентичності.

Бажаємо плідних з'їздів, єдності в думках і діях, наснаги, добрих зустрічей та успіхів у всіх починаннях!

З повагою та найкращими побажаннями,

Редакція «Гомону України»

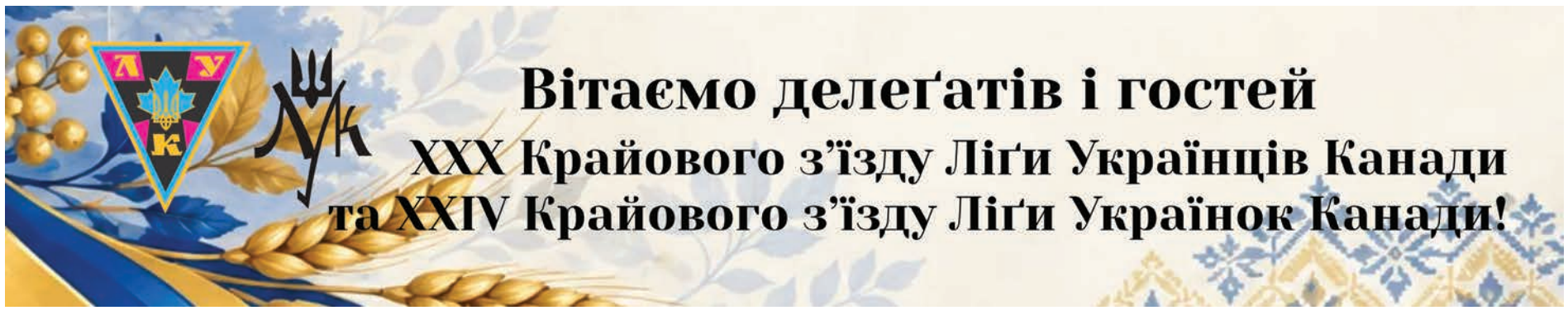

«ВОНИ ХОДИЛИ ЦИМИ ВУЛИЦЯМИ»:
ІСТОРІЇ ГЕРОЇВ, ЯКІ ОЖИВАЮТЬ У ПАМ'ЯТІ ГРОМАДИ

Меморіальний проєкт, співзасновниками якого стали вчителі Кейті Вітфілд та Ієн Да Сілва, перетворює вулиці району Блур-Вест-Віллидж на відкритий меморіал, повертаючи мешканцям пам'ять про канадців, які служили й віддали життя під час двох світових воєн.

Від 2020 року вулиці торонтського району Блюр-Вест-Віллидж розповідають історії, які без цього проєкту могли б назавжди відійти в забуття. Про це координаторка ініціативи Кейті Вітфілд розповіла в інтерв'ю «Гомону України». Завдяки меморіальному проєкту They Walked These Streets («Вони ходили цими вулицями») мешканці району та його гості можуть дізнатися про канадських військовослужбовців, які колись жили в околиці Блюру, навчалися в місцевих школах, відвідували церкви й були частиною громади, перш ніж вступити до лав війська й вирушити на фронти Першої та Другої світових воєн.

Кейті Вітфілд — вчителька з понад 20-річним досвідом викладання, співзасновниця та координаторка проєкту «Вони ходили цими вулицями». Вона зізнається, що проєкт став справою її життя. Відвідавши 65 країн на п'яти континентах, Вітфілд присвятила чимало часу пошукам могил і місць поховання канадських ветеранів у різних куточках світу. Проте серед численних подорожей та освітніх проєктів саме повернення історій канадських військовослужбовців до громад, які колись були їхньою домівкою, стало для неї особливо важливою місією.

Ідея виникла в листопаді 2020 року, у розпал пандемії COVID-19, коли традиційні заходи до Дня пам'яті та громадські зібрання було скасовано. Тоді до Вітфілд зателефонував її колега, педагог і колишній однокласник Ієн Да Сілва. Його діти знайшли в гаражі червоні поролонові палиці для плавання й вирішили зробити з них маки, якими прикрасили подвір'я дому. Спираючись на свій педагогічний і дослідницький досвід, Вітфілд запропонувала розвинути цю ідею: закріпити кожен мак на дерев'яній шпажці та додати до нього інформацію про канадського військовослужбовця, який мешкав у цьому районі.

Невелика місцева ініціатива швидко переросла у значно масштабніший проєкт. У перший рік, на День пам'яті (11 листопада), люди збиралися на подвір'ї Да Сілви, вшановували загиблих хвилиною мовчання та відтворювали на своїх телефонах мелодію військового сигналу "Last Post". За відсутності офіційних церемоній ця скромна інсталяція стала для громади особливим місцем пам'яті.

Відтоді They Walked These Streets розширився до мережі з 13 виставкових локацій у Блур-Вест-Віллидж, районі Джанкшн, Ронсесвейл та за їхніми межами. Звичні міські простори перетворилися на місця вшанування пам'яті та пізнання історії.

Кейті Вітфілд спілкується з перехожими на вулиці Дюрі біля меморіальної інсталяції, розповідаючи про проєкт.

Дівчинка з місцевої школи читає біографії ветеранів шукаючи випускників своєї школи.

Кейті Вітфілд біля меморіальної інсталяції, встановленої напередодні Дня пам'яті (Remembrance Day).

Кожна експозиція містить окремі профілі канадських військовослужбовців, які мешкали в районі або чиї найближчі родичі проживали тут. У профілях зазначено домашню адресу, назву та емблему школи, церкву або громадської організації, з якою була пов'язана людина, а також QR-код, що веде до додаткової історичної інформації з Канадського віртуального військового меморіалу (Canadian Virtual War Memorial — CVWM), який веде Міністерство у справах ветеранів Канади.

Експозиції мають різне оформлення: одні профілі розміщені на спеціальних дошках, інші скомпоновані у формі літери V. Особливого людського виміру додають плетені гачком маки, виготовлені членами місцевих відділень Королівського канадського легіону. Вінки для меморіальних інсталяцій передають також місцеві члени федерального та провінційного парламентів.

Під час спеціального інтерв'ю для «Гомону України» Вітфілд розповіла про експозицію на одній із локацій на вулиці Дюрі. Під час нашої розмови перехожі зупинялися біля стендів, уважно читали профілі, ділилися родинними історіями та несподіваними відкриттями. Хтось упізнавав прізвище родича, інші з'ясовували, що військовий навчався в тій самій початковій чи середній школі, належав до того самого веслувального клубу або відвідував ту саму церкву.

Вітфілд знає імена та історії військовослужбовців, представлених у проєкті, а також дослідників, журналістів і членів громади, які долучилися до його розвитку. Вона охоче відповідає на запитання, вислуховує відвідувачів і розповідає про дослідницьку роботу, що стоїть за кожним профілем. Для неї такі зустрічі — одні з найважливіших освітніх моментів проєкту.

Цифри промовисто свідчать про те, наскільки глибоко війна вплинула на повсякденне життя громади. Наприклад, на вулиці Сент-Джонс-Роуд колись було 26 м'ясарень. Якщо припустити, що з кожного такого закладу хтось із чоловіків пішов на військову службу, наслідки відчували не лише окремі родини, а й підприємства, ремісничі професії та економіка всього району. Із церкви Раннімід на війну вирушили 248 чоловіків, 19 із них не повернулися. Вітфілд пропонує особливо промовистий спосіб усвідомити масштаб цієї втрати: якщо в церкві є 20 лавок, то за кожною з них стояла б історія втрати когось із парафіян. Не менш відчутними були втрати серед колишніх учнів Bloor Collegiate Institute, 66 випускників школи не повернулися з війни. Ці цифри — не просто історична статистика. Вони показують, як наслідки війни торкнулися кожного аспекту місцевого життя, назавжди змінивши долі родин, церковних громад, шкіл і підприємств.

Освіта завжди була центральною складовою задуму Вітфілд. Як вчителька історії, вона залучає своїх учнів до дослідницької та меморіальної діяльності, даючи молоді можливість безпосередньо пізнавати історію власної громади. Одного року учні досліджували долі канадських моряків. У межах цієї ініціативи учень-іммігрант із Бангладешу відзначав річницю загибелі корабля, на якому служив моряк, історію якого він досліджував. Такі заходи створюють важливий міжпоколіннєвий зв'язок і допомагають молоді різного походження усвідомити своє місце у спільній історії Канади. Вітфілд також керує архівним гуртком у школі, де працює, заохочуючи учнів досліджувати історичні документи та усвідомлювати особисту ціну, яку заплатили військовослужбовці заради свободи й безпеки, якими сьогодні користуються їхні громади.

Меморіальні експозиції розташовані неподалік кількох шкіл, тож учні можуть відвідувати їх під час навчальних екскурсій. Додаткові можливості відкриває інтерактивна карта Google, на якій можна обрати конкретний будинок і дізнатися, хто з військовослужбовців колись там мешкав. Для Вітфілд цей зв'язок між місцем та особистою історією має особливе значення. Вулиці перестають бути просто назвами на карті. Вони стають відчутним зв'язком із людьми, які колись ходили тими самими тротуарами, відвідували ті самі заклади й були частиною повсякденного життя громади.

Серед багатьох зворушливих результатів проєкту Вітфілд згадує історію родини Кетлін Лінетт (уродженої Ґріффін), пов'язаної з похоронним бюро Lynett Funeral Home на вулиці Дандас. Її брат Джон Річард Ґріффін загинув під час війни в липні 1942 року, однак протягом майже 80 років родина не знала всіх обставин його смерті. Завдяки дослідницькій роботі проєкту вдалося встановити, що він був пілотом і загинув під час навчального польоту у Великій Британії. Дізнавшись правду після стількох десятиліть, родина отримала певне полегшення та відповіді на запитання, які залишалися без відповіді протягом поколінь. Подібні історії доводять, що історичне дослідження — це не лише збереження імен і дат. Воно допомагає знаходити відповіді на давні запитання, відновлювати втрачені відомості та краще розуміти досвід попередніх поколінь.

Дослідження Вітфілд також відкривають маловідомі сторінки воєнної історії Канади, зокрема ставлення до іммігрантських громад, а також роль країни у військовій підготовці та системі інтернування. Під час Першої світової війни люди, яких вважали громадянами ворожих

☛ Вони...*стор. 5*

МАКИ ПАМ'ЯТІ

Містечко Ґвельф розташоване за сто кілометрів від Торонто і, мабуть, воно б залишились відомим лише в Канаді, якби не червоні маки. Тут у Ґвелфі народився і жив військовий лікар Джон Маккрей - учасник першої світової війни, який написав всесвітньовідомий вірш In Flanders Fields (“У полях Фландрії”).

Згадані у вірші червоні маки, які росли на могилах загиблих, стали символом пам’яті жертв першої світової війни, а згодом пам’яті жертв усіх військових конфліктів для країн Співдружності Націй, в тому числі в Канаді, де “У полях Фландрії” є одним із найвідоміших літературних творів. Ідея використовувати червоний мак, як символ пам’яті належить Моїні Майк, викладачці університету Джорджії в США.

Вона заприсяглася завжди носити червоний мак у пам'ять про загиблих. Моїна Майк займалась фінансовою підтримкою ветеранів війни, а щоб зібрати необхідні кошти, запропонувала продавати червоні маки із шовку. Так, кожного року в жовтні-листопаді на одязі людей з’являється червона квітка маку.

Джон Маккрей написав вірш “У полях Фландрії” в 1915 році після того як загинули його друг. Цей вірш став одним із найвідоміших та найцитованішим віршем про війну. У 1917 році американський композитор і диригент Джон Філіп Соуза написав музику до вірша Маккрея, на прохання самого автора. Композицію під назвою In Flanders Fields the Poppies Grow опублікували 1918 року, вже після смерті Маккрея. Через 100 років після написання вірша, Український інститут національної пам’яті та посольство Канади в Україні оголосили конкурс на найкращий переклад. У конкурсі взяли участь 58 осіб, які надали 64 варіанти перекладу. Перемогла Оксана Самара.

Військовий лікар Джон Маккрей - учасник першої світової війни, який написав всесвітньо відомий вірш In Flanders Fields.

В полях Фламандских квітне мак
Поміж хрестів - скорботи знак
по нас...
А жайвір серед хмар
Нам шле свій спів - останній дар,
Ледь чутний тут , крізь грім атак...
Бо ми , полеглі в цих полях
Ми, що кохали, нині- прах,
Жили- і приняли удар ...
В полях Фламандских...
Нам світоч випав з рук,
Відтак-
Вам підіймати цей тягар!
Якщо загасне віри жар-
Наш сон розвіється, як мак
В полях Фламандских...

Червоний мак, символ пам’яті про загиблих у війнах.

Інша відома військово - патріотична пісня часів Другої світової війни “Червоні маки на Монте Кассіно” (слова Фелікса Конарського, музика Альфреда Шютца). Вона присвячена штурмові монастиря в Монте Кассіно в Італії силами другого корпусу польської армії. Це було в 1944 році, армією керував генерал Владислав Андерс. Дружиною Андреса була Ірина Яросевич-донька українського священника, солістка відомого у Львові в 1930-х роках оркестра Леоніда Яблонського (оркестра Ябця). З композитором Богданом Веселовським її єднав спів та перше кохання. Вона співала пісні, і кохаючи автора, взяла собі сценічне ім’я Рената Богданська. Саме у виконанні Ірини Андрес пісня «Червоні маки на Монте-Кассіно» набула надзвичайної популярності в Польщі. Переклад українською здійснив Дмитро Куренівець.

Червоні маки на Монте Кассіно…
Польська кров їх полила в ті дні.
Йшов вояк по цих маках -і гинув,
Та сильнішим від смерті був гнів.
Сплинуть роки, і сотні їх сплинуть,
Позмивавши давнини і слід…
І тільки маки на Монте Кассіно
Червоні вічно, бо з крові їхній цвіт.

В Україні вперше використали квітку маку, як символ пам’яті, в 2014 році, під час вшанування полеглих у Другій Світовій війні. Дизайн символу створив Сергій Мішакін з Харкова. І на жаль, червоні маки далі проростають у полях, де гинуть сьогодні наші хлопці та дівчата, захищаючи українську землю від ворога. Схиляємо голови… Вічна їм Пам'ять і Слава!

Наталка Попович

«ВОНИ ХОДИЛИ ЦИМИ ВУЛИЦЯМИ»...

➥ Закінчення з стор. 4

держав, підлягали інтернуванню. Серед них були й українці з колишньої Австро-Угорської імперії. Казарми Стенлі та територія Канадської національної виставки (CNE) використовувалися як логістичні й реєстраційні центри для інтернованих, звідки їх відправляли до таборів, зокрема до Капускасінґа в провінції Онтаріо. Під час Другої світової війни інтернування та примусового переселення зазнали й інші громади, зокрема японці Канади.

Для Вітфілд They Walked These Streets це проєкт, який постійно розвивається. Дослідження тривають, розглядаються нові місця для експозицій, а інтерактивна карта Google регулярно поповнюється додатковою інформацією. Ознайомитися з нею можна також на сайті https://theywalkedthesestreets.ca/. Серед ініціатив, які допомагають залучати ширшу аудиторію, — пішохідні екскурсії, шкільні відвідини та співпраця зі скаутськими організаціями, зокрема виготовлення пам’ятних маків. Розглядається також можливість перекладу освітніх матеріалів іншими мовами, щоб зробити ці історії доступними для ще ширшого й різноманітнішого кола людей.

У своїй основі ця ініціатива це значно більше, ніж вшанування військової служби. Це спосіб зміцнювати колективну пам’ять через освіту, дослідження та участь громади. Повертаючи особисті історії на ті самі вулиці, де колись жили ці люди, Вітфілд створила доступний історичний ресурс, який спонукає мешканців по-новому поглянути на своє оточення.

Військовослужбовці, пам’ять про яких зберігає They Walked These Streets, колись були учнями, сусідами, синами, братами, чоловіками та членами місцевих організацій. Вони мали домівки, родини, мрії та плани на майбутнє. Їхній відхід на війну змінив життя тих, кого вони залишили вдома, а для багатьох родин ця втрата стала непоправною.

Червоні маки, вінки та біографії ветеранів які колись ходили вулицями біля Блюр-Вест.

Завдяки праці Вітфілд їхні імена не залишаються лише в архівах військових установ, на віддалених цвинтарях чи закордонних меморіалах. Їхні історії повертаються до громад, які їх сформували. Адже пам’ять це не лише погляд у минуле. Це також розуміння людей, які розбудовували наші громади, усвідомлення жертв, завдяки яким вдалося їх зберегти, та відповідальність за те, щоб наступні покоління знали історії тих, хто колись ходив цими самими вулицями.

Ми пам’ятатимемо їх!

Надя Ґерелюк

Шановні читачі!

Якщо вам відомі канадці українського походження, які служили під час Першої або Другої світової війни та проживали в районі Блур-Вест-Віллидж (Bloor West Village), просимо зв’язатися з редакцією «Гомону України». Ми будемо вдячні за будь-яку інформацію, спогади, фотографії чи родинні історії, які допоможуть зберегти пам’ять про їхній внесок.